

LEGE Nr. 351 din 14 iulie 2004
Legea gazelor

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 7 noiembrie 2007:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 288/2005;
- Legea nr. 288/2005;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 122/2007.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal necesar pentru desfășurarea activităților specifice sectorului gazelor naturale, în condiții de competitivitate și transparență.

(2) Politica energetică a statului în domeniul gazelor naturale trebuie să asigure satisfacerea cererii de gaze naturale pentru toate categoriile de consumatori, în condiții de creștere a eficienței energetice și prin constituirea unui cadru instituțional corespunzător.

ART. 2

(1) Obiectivele și principiile prezentei legi sunt:

- a) siguranța și continuitatea în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor;
- b) eficiența economică, în general, și eficiența energetică, în special;
- c) protecția mediului;
- d) protejarea intereselor legitime ale consumatorilor;
- e) promovarea și asigurarea concurenței pe piața de gaze naturale;
- f) armonizarea legislației naționale cu legislația comunitară în domeniu, cu respectarea principiului subsidiarității;
- g) transparența prețurilor și a tarifelor reglementate la gazele naturale;
- h) dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică și protecție a mediului;
- i) asigurarea accesului nediscriminatoriu la sursele de gaze naturale;
- j) interconectarea Sistemului Național de transport al gazelor naturale la sistemele europene;
- k) asigurarea condițiilor necesare pentru continuarea liberalizării pieței gazelor naturale și a accesului nediscriminatoriu al terților la conductele din

amonte, depozitele de înmagazinare, sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;

l) operarea instalațiilor tehnologice de suprafață din câmpurile de producție, a depozitelor de înmagazinare, a sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale, în condiții de siguranță și eficiență;

m) asigurarea capacității de înmagazinare a gazelor naturale atât pentru nevoile curente, cât și pentru cele strategice.

(2) Realizarea obiectivelor prevăzute la alin. (1) revine Ministerului Economiei și Comerțului, Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei și persoanelor juridice din sectorul gazelor naturale, potrivit statutului, competențelor și atribuțiilor acestora.

ART. 3

În sensul prezentei legi, următorii termeni se definesc după cum urmează:

1. acces la depozite de înmagazinare - dreptul unui producător, furnizor, transportator, consumator eligibil și/sau al persoanelor juridice străine beneficiare ale tranzitului pe teritoriul României de a utiliza depozitele;

2. acces la sistemul de distribuție - dreptul unui furnizor și/sau consumator de a utiliza sistemul de distribuție;

3. acces la sistemul de transport - dreptul unui producător, distribuitor, operator de înmagazinare, furnizor, consumator și/sau al investitorilor de a utiliza sistemul de transport;

4. acord tehnic - acordul tehnic de exploatare a punctelor de predare/preluare comercial, aprobat de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumit în continuare ANRE;

5. agent economic din sectorul gazelor naturale - persoană juridică care desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare sau depozitare de gaze naturale, precum și activități de proiectare și execuție, aferente acestora;

6. aparat de utilizare - sistemul complex destinat să consume gaze naturale (combustibil sau materie primă), cu îndeplinirea condițiilor legale pentru funcționare, parte componentă a instalației de utilizare a gazelor naturale;

7. autorizație - actul administrativ individual emis de ANRE, acordat unei persoane fizice/juridice;

8. aviz tehnic - documentul necesar obținerii unei autorizații, emis de către operatorul de sistem în urma analizei unei documentații de proiectare, care atestă respectarea condițiilor impuse de prescripțiile tehnice și de legislația în vigoare;

9. bunuri proprietate a terților - obiective componente ale Sistemului Național de transport sau ale sistemelor de distribuție, puse în funcțiune până la data intrării în vigoare a prezentei legi, utilizate de către operatorii licențiați pentru realizarea serviciilor publice de interes național de transport sau de distribuție, bunuri neincluse în patrimoniul acestora;

10. capacitate disponibil - capacitatea utilizabil de transport, de distribuie sau a depozitului de înmagazinare, determinat în condi iile reglement rilor specifice, pe care operatorul sistemului o poate pune la dispozi ie utilizatorilor sau consumatorilor;

11. cod - colec ie de reglement ri cu caracter tehnic i comercial, emise de autoritatea competent , prin care se stabilesc reguli i proceduri obligatorii pentru agen ii economici din sectorul gazelor naturale;

12. conduct de alimentare din amonte - conduct , inclusiv instala iile, echipamentele i dot rile aferente, prin care se asigur vehicularea gazelor naturale de la obiectivele de produc ie/înmagazinare pân la sistemul de transport/distribu ie;

13. conduct de interconectare - conduct de transport care traverseaz o frontier dintre state pentru unicul scop al conect rii sistemelor de transport na ionale ale acestor state;

14. conduct magistral - conduct care func ioneaz în regim de înalt presiune, mai mare de 6 bari, inclusiv instala iile, echipamentele i dot rile aferente, prin care se asigur transportul gazelor naturale între punctele de preluare din conductele din amonte, punctele de predare la consumatorii distribuitori/furnizori i, respectiv, tranzitul între punctele de intrare i punctele de ie ire în/din ar ;

15. conduct magistral dedicat - conduct magistral , incluzând instala iile, echipamentele i dot rile aferente, prin care se asigur , în exclusivitate, tranzitul gazelor naturale;

16. consumator - persoana fizic sau juridic care cump r gaze naturale pentru consumul propriu;

17. consumator captiv - consumatorul care, din considerente de reglementare, nu poate alege furnizorul;

18. consumator eligibil - consumatorul care poate s aleag furnizorul i care are acces la sistem în condi iile men ionate în prezenta lege;

19. consumator casnic - consumatorul care achizi ioneaz gaze naturale pentru consumul casnic propriu;

20. consumator noncasnic - consumatorul care achizi ioneaz gaze naturale ce nu sunt destinate consumului casnic propriu;

21. depozit de înmagazinare subteran - spa iul din scoar a terestr având calit i naturale sau dobândite ca urmare a unor opera iuni petroliere sau activit i miniere anterioare, proprii pentru injectarea, stocarea i extragerea unor volume de gaze naturale;

22. dispecerizare - activitatea specific de corelare i echilibrare permanent i operativ , la nivelul sistemelor, a cantit ilor de gaze naturale intrate i, respectiv, ie ite, la parametrii rezulta i din obliga iile de livrare, precum i luarea m surilor de limitare a efectelor situa iilor excep ionale, cum ar fi: temperaturi foarte sc zute, calamit i naturale, avarii majore i altele asemenea, prin folosirea de mijloace specifice;

23. distribuția gazelor naturale - activitatea de vehiculare a gazelor naturale printr-un sistem de distribuție în regim de presiuni de până la 6 bari inclusiv;

24. furnizarea gazelor naturale - activitatea comercială de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, desfășurată de o persoană juridică, în baza licenței de furnizare, în condițiile prezentei legi;

25. furnizor - persoană juridică titulară a licenței de furnizare, care comercializează gaze naturale, în baza unui contract de furnizare;

26. gaze naturale - gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în apă, cele din capul de gaze asociat zăcămintelor de apă, precum și gazele rezultate din extracția sau separarea hidrocarburilor lichide;

27. gaz natural comprimat pentru vehicul (GNCV) - gazul natural stocat în butelii, prin comprimare la peste 200 de bari, în scopul utilizării drept combustibil pentru vehicule cu motoare termice;

28. gaz natural lichefiat (GNL) - gazul natural care, în urma unor procese specifice, este adus în stare lichidă și stocat în recipiente speciale;

29. gaz petrolier lichefiat (GPL) - amestecul de hidrocarburi cu conținut de peste 90% în volum al unei hidrocarburi aciclice nesaturate, alta decât etilena și propilena sau unul dintre izomerii lor izolați;

30. instalație de utilizare - ansamblul de conducte, aparate și accesorii, inclusiv focarul și coșul de evacuare a gazelor de ardere, situat după stația/postul de reglare a presiunii și măsurare a debitului, după caz, cu excepția aparatului de măsurare a debitului, care face parte din sistemul de distribuție;

31. instalație tehnologică de suprafață aferentă înmagazinării gazelor naturale - instalația utilizată pentru înmagazinarea gazelor naturale și care este exploatată de un titular de licență de înmagazinare a gazelor naturale, inclusiv instalațiile GNL utilizate pentru stocare;

32. înmagazinarea gazelor naturale - ansamblul de activități operaționale desfășurate de titularul licenței de înmagazinare pentru sau în legătură cu rezervarea capacității de depozitare în depozitele subterane și pentru injecția, depozitarea și extracția din aceste capacități a unor cantități determinate de gaze naturale;

33. întreprindere integrat pe verticală - întreprindere sau un grup de întreprinderi din sectorul gazelor naturale care îndeplinește cel puțin una dintre activitățile reglementate de transport, distribuție, GNL sau depozitare și cel puțin una dintre activitățile de producție ori de furnizare a gazelor naturale;

34. întreprindere integrat pe orizontală - întreprindere din sectorul gazelor naturale care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producție, transport, distribuție, furnizare sau depozitare a gazelor naturale, precum și o activitate din afara sectorului gazelor naturale;

35. licență - actul administrativ individual emis de ANRE, care conferă titularului, persoană juridică, dreptul de a desfășura activități comerciale și/sau de prestări de servicii în legătură cu una sau mai multe dintre activitățile de

furnizare, înmagazinare, transport, tranzit, dispecerizare și distribuție a gazelor naturale;

36. licență provizorie - actul administrativ individual emis de ANRE, care conferă titularului dreptul de a participa la o licitație publică în vederea obținerii concesiunii serviciilor publice de distribuție a gazelor naturale;

37. magistral direct - conductă de gaze naturale complementar sistemului interconectat, pentru alimentarea unui consumator eligibil direct din conductele din amonte sau din punctele de import;

38. monopol natural în domeniul gazelor naturale - situație în care serviciile de transport, înmagazinare sau de distribuție a gazelor naturale se asigură de către un singur operator pentru o zonă determinată;

39. operator de înmagazinare - persoană juridică titulară a licenței de înmagazinare;

40. operator de distribuție (distribuitor) - persoană juridică titulară a licenței de distribuție, în condițiile prezentei legi, care are ca specific activitatea de distribuție a gazelor naturale în una sau mai multe zone delimitate;

41. operator de transport (transportator) - persoană juridică titulară a licenței de transport, în condițiile prezentei legi, având ca obiect de activitate transportul gazelor naturale;

42. pre-reglementat - prețul la care este realizată furnizarea către consumator, în baza unui contract-cadru, în condițiile stabilite de ANRE;

43. racord - conducta de legătură între o ramură principală (conductă din amonte, conductă de transport, conductă de distribuție a gazelor naturale) și o stație de măsurare sau o stație de reglare, măsurare, predare a gazelor naturale, care alimentează un sistem de distribuție, un consumator sau un grup de consumatori;

44. rețea de transport și/sau de distribuție - ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale în regim de presiune, conform reglementărilor tehnice specifice;

45. rezervare de capacitate - menținerea unei părți din capacitatea disponibilă de transport/distribuție/înmagazinare la dispoziția utilizatorilor în vederea transportului/distribuției/înmagazinării unei cantități de gaze naturale determinate;

46. sectorul gazelor naturale - ansamblul instalațiilor și activităților desfășurate de agenții economici pentru producția, transportul, tranzitul, înmagazinarea, distribuția, furnizarea și utilizarea gazelor naturale, precum și instalațiile și echipamentele folosite pentru realizarea acestor activități;

47. securitatea și continuitatea alimentării - totalitatea măsurilor luate de către operatorii licențiați în scopul satisfacerii cererii de gaze naturale a sistemului, al diversificării surselor și al asigurării livrărilor către clienți în condiții de siguranță;

48. servicii auxiliare - ansamblul de activități operațiunile desfășurate de operatorul de transport/operatorul de distribuție/operatorul de înmagazinare pentru și în legătură cu echilibrarea sistemului de transport/sistemului de distribuție, după caz, dispunerii cantităților de gaze naturale notificate de utilizatori, inclusiv pentru acces;

49. serviciul public în sectorul gazelor naturale - obligația care constă în activitatea organizată și/sau autorizată de stat în vederea satisfacerii cerințelor de interes public din sectorul gazelor naturale;

50. siguranță - asigurarea continuității în furnizarea gazelor naturale la parametri optimi de funcționare și securitatea tehnică a obiectivelor;

51. sistem de distribuție - rețea de distribuție, respectiv ansamblul compus din conducte, instalații de reglare măsurare, aparate și accesorii, care funcționează la presiunea de lucru de până la 6 bari inclusiv, cu excepția instalațiilor de utilizare;

52. *Sistem de transport/sistem național de transport (SNT) - rețea de transport al gazelor naturale, respectiv ansamblul de conducte magistrale, precum și instalațiile, echipamentele și dotările aferente acestora, care funcționează la presiune mai mare de 6 bari, prin care se asigură preluarea gazelor naturale extrase din perimetrele de exploatare sau a celor provenite din import și transportul acestora în vederea livrării către distribuitori, consumatorii direcți, la înmagazinare, la export și către beneficiarii din țări;*

53. stocare în conductă - stocarea gazelor prin compresie în sistemele de transport și distribuție a gazelor, dar excluzând instalațiile rezervate pentru operatorii sistemului de transport care își realizează activitățile proprii;

54. *transportul gazelor naturale - activitatea organizată pentru vehicularea gazelor naturale prin SNT sau prin alte sisteme de transport;*

55. zonă de protecție - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie interdicții privind accesul persoanelor, regimul activităților și al construcțiilor, stabilite prin norme tehnice;

56. zonă de siguranță - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții, în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, stabilite prin norme tehnice; zona de siguranță cuprinde și zona de protecție.

CAP. 2

Politici în domeniul gazelor naturale

ART. 4

(1) Politica statului în domeniul gazelor naturale constă în stabilirea obiectivelor sectorului gazelor naturale și a modalităților optime de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile.

(2) Politica în domeniul gazelor naturale este elaborată pe baza Programului de guvernare, acceptat de Parlament, cu consultarea organismelor guvernamentale cu atribuții în domeniul și a societății civile, pentru un interval mediu, avându-se în vedere evoluțiile probabile pe termen lung și, în principal:

a) constituirea cadrului instituțional corespunzător, prin stabilirea organismelor și a autorității competente pentru realizarea acestei politici;

b) asigurarea securității în aprovizionarea cu gaze naturale;

c) prognozarea importurilor și a exporturilor de gaze naturale;

d) elaborarea programelor de dezvoltare în sectorul gazelor naturale;

e) asigurarea protecției mediului;

f) asigurarea transparenței preurilor și a tarifelor reglementate la gazele naturale;

g) creșterea eficienței în producția, înmagazinarea, transportul, distribuția și utilizarea gazelor naturale;

h) dezvoltarea și asigurarea capacităților de depozitare a gazelor naturale;

i) precizarea liniilor directe privind cercetarea și dezvoltarea specific sectorului gazelor naturale și promovarea tehnologiilor avansate în domeniu;

j) dezvoltarea cooperării internaționale;

k) propuneri de reglementări specifice sectorului gazelor naturale.

(3) Guvernul, Ministerul Economiei și Comerțului și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevăzut la alin. (2) și examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.

ART. 5

Ministerul Economiei și Comerțului elaborează politica în domeniul gazelor naturale și asigură ducerea la îndeplinire a acesteia, în condițiile prevederilor prezentei legi, având următoarele atribuții principale:

a) implementează politica energetică a Guvernului;

b) elaborează programe și planuri de măsuri pentru aplicarea politicii Guvernului în sectorul gazelor naturale;

c) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează să fie stabilite prioritățile privind investițiile din sectorul gazelor naturale;

d) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul gazelor naturale, cu consultarea persoanelor interesate din sectorul gazelor naturale;

e) exercită calitatea de concedent pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale;

f) supraveghează aplicarea și respectarea măsurilor stabilite pentru protecția mediului de către participanții la activitățile din sectorul gazelor naturale;

g) asigură armonizarea cu standardele și reglementările Uniunii Europene în domeniul gazelor naturale și creează mecanismele necesare aplicării acestora;

h) elaborează și fundamentează, împreună cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și cu organizațiile patronale și sindicale, propunerile de politică socială specifice sectorului gazelor naturale, programele de asistență socială și medicală, de asigurări de risc și accidente, în vederea evitării riscurilor profesionale și a reabilitării celor care au suferit accidente de muncă și boli profesionale;

i) avizează, împreună cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, normativele de protecție a muncii în sectorul gazelor naturale.

CAP. 3

Autoritatea de reglementare

ART. 6

(1) *Autoritatea competentă în sectorul energiei electrice și gazelor naturale este Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), instituție publică autonomă, cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, aflată în coordonarea primului-ministru, prin Cancelaria Primului-Ministru, care își desfășoară activitatea în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.*

(2) *Veniturile proprii ale ANRE provin din: tarife percepute pentru acordarea de licențe, autorizații și atestări, pentru prestări de servicii, precum și din contribuții ale operatorilor economici din sectorul energiei și gazelor naturale sau din fonduri acordate de organismele internaționale.*

ART. 7

ANRE elaborează, stabilește și urmărește respectarea sistemului de reglementări obligatorii la nivel național, necesare funcționării sectorului și pieței gazelor naturale, precum și a energiei electrice, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

ART. 8

(1) ANRE are următoarele atribuții și responsabilități:

a) elaborează și propune spre aprobare Guvernului Regulamentul privind acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale;

b) stabilește condițiile de valabilitate pentru autorizațiile și licențele acordate;

c) elaborează și aprobă regulamentele pentru autorizarea și verificarea personalului și a agenților economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale și stabilește condițiile de valabilitate pentru autorizațiile acordate;

d) elaborează și aprobă reglementări și norme tehnice la nivel național care stabilesc criteriile de siguranță tehnică, cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare, necesare pentru funcționarea în condiții de eficiență și siguranță a obiectivelor din domeniul gazelor naturale;

e) elaborează și propune spre aprobare Guvernului metodologia de emitere a atestatelor tehnice în sectorul gazelor naturale și participă, în condițiile legii, la activitatea de autorizare a laboratoarelor de analiză și încercări din domeniul gazelor naturale;

f) *participă la elaborarea și aplicarea regulamentelor pentru atestarea verificatorilor de proiecte;*

g) elaborează și aprobă regulamente pentru atestarea experților în domeniul gazelor naturale;

h) elaborează și propune spre aprobare Guvernului regulamentele privind accesul terților la conductele din amonte, conductele de tranzit, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;

i) elaborează, aprobă și aplică regulamente pentru organizarea și funcționarea pieței de gaze naturale, privind asigurarea continuității și siguranței alimentării cu gaze naturale a consumatorilor;

j) asigură liberalizarea totală a pieței interne de gaze naturale;

k) *aprobă regulamentele de programare, funcționare și dispecerizare ale SNT, ale altor sisteme de transport și ale depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale, la propunerea operatorilor din sector;*

l) elaborează, aprobă și aplică criteriile și metodele pentru aprobarea prețurilor și pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;

m) elaborează și aprobă contractele-cadru pentru furnizarea gazelor naturale, contractele-cadru pentru prestarea serviciilor de înmagazinare, de transport și de distribuție, precum și contractele-cadru pentru activitățile conexe, desfășurate în baza unor tarife reglementate;

n) elaborează, aprobă și urmărește aplicarea reglementărilor tehnice, comerciale, economice, operaționale, cu caracter obligatoriu, referitoare la parametrii de calitate ai serviciilor de transport, tranzit, înmagazinare, stocare, dispecerizare, distribuție și furnizare a gazelor naturale;

o) avizează, în condițiile legii, clauzele și condițiile specifice din contractele de concesiune a bunurilor, activităților și serviciilor din sectorul gazelor naturale;

p) monitorizează :

1. piața internă de gaze naturale;

2. respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea pieței de gaze naturale;

3. respectarea reglementărilor privind accesul la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare și la sistemele de transport și de distribuție;

4. respectarea criteriilor și a metodelor pentru aprobarea prețurilor și pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;

5. aplicarea regulilor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconectare, împreună cu autoritatea sau cu autoritățile de reglementare din statele cu care există interconectare;

6. modul de rezolvare a problemei capacității supraaglomerate a SNT al gazelor naturale;

7. publicarea informațiilor de interes de către operatorii sistemelor de transport și de distribuție privind conductele de interconectare, utilizarea rețelei și alocarea capacității către părțile interesate, înănd cont de necesitatea de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter comercial;

8. separarea efectivă a conturilor pentru activitățile de înmagazinare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale și GNL - gaz natural lichefiat, GPL - gaz petrolier lichefiat, GNCV - gaz natural comprimat pentru vehicule, pentru evitarea subvențiilor încrucișate între acestea;

9. respectarea de către operatorii licențiați a condițiilor de valabilitate pentru licențe;

10. activitatea operatorilor licențiați pentru asigurarea securității și continuității în furnizarea gazelor naturale;

q) soluționează divergențele privind refuzul de acces la SNT al gazelor naturale/sistemele de distribuție a gazelor naturale;

r) mediază în elegerile precontractuale în sectorul gazelor naturale, conform procedurilor proprii;

s) elaborează, aprobă și aplică Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la regulamentele emise în domeniul gazelor naturale;

t) elaborează regulamentul de organizare și funcționare propriu și stabilește responsabilitățile personalului, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare;

u) protejează interesele legitime ale consumatorilor din sectorul gazelor naturale;

v) derulează programe specifice, inclusiv programe de asistență și expertiză conforme domeniului de activitate, aprobate de Guvern;

w) creează baza de date necesară pentru desfășurarea activității sale și pentru furnizarea de informații altor organisme implicate în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului gazelor naturale, precum și în activitatea de comerț internațional cu gaze naturale;

x) colaborează cu:

1. autoritățile de reglementare în domeniul gazelor naturale din alte state;

2. organele de specialitate ale administrației publice centrale sau locale;

3. asociațiile ale consumatorilor de gaze naturale;

4. operatorii de servicii din sectorul gazelor naturale, asociațiile profesionale și asociațiile patronale din sectorul gazelor naturale, din țară și din alte state;

y) elaborează, aprobă și aplică regulamentele privind organizarea și funcționarea Comitetului de reglementare și a Consiliului consultativ;

z) stabilește, pentru operatorii licențiați, obiectivele privind asigurarea securității și continuității în furnizarea de gaze naturale, precum și condițiile și procedura de desemnare a furnizorului de ultimă instanță;

aa) instruește și perfecționează personalul propriu;

z) avizează, pentru fiecare perioadă de reglementare pentru care se stabilesc tarife și preuri reglementate, programele de investiții ale operatorilor licențiați, în vederea recunoașterii costurilor și încadrării acestora în tarifele și preurile aprobate;

z¹) aplică la sfârșitul fiecărei an calendaristic, dacă este cazul, măsurile de regularizare de orice natură, pentru corectarea efectelor reglementărilor emise.

(2) Atribuțiile și competențele prevăzute la alin. (1) se completează cu atribuțiile și competențele prevăzute la [art. 11](#) alin. (2) din Legea energiei electrice nr. 13/2007.

ART. 9

(1) În vederea exercitării atribuțiilor sale, ANRE are dreptul de acces la informațiile și documentele legate de domeniul de activitate al agenților economici, inclusiv la evidențele contabile ale acestora.

(2) *** Abrogat

ART. 10

(1) Conducerea ANRE se asigură de un președinte, ajutat de 3 vicepreședinți, numiți și revocați prin decizie a primului-ministru, pentru un mandat de 5 ani. Președintele reprezintă ANRE în relațiile cu terții.

(2) Pentru aprobarea reglementărilor elaborate de ANRE se constituie un comitet de reglementare format din președinte, cei 3 vicepreședinți și 7 reglementatori.

(3) Cei 7 reglementatori prevăzuți la alin. (2) sunt numiți de primul-ministru pe o perioadă de 5 ani, din cadrul personalului ANRE, la propunerea președintelui ANRE.

(4) Comitetul de reglementare își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat prin decizie a președintelui ANRE.

(5) Mandatele președintelui, vicepreședinților și ale membrilor Comitetalui de reglementare încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitatea de exercitare a mandatului, constând într-o indisponibilitate mai lungă de 60 de zile consecutive;
- e) la survenirea unei incompatibilități dintre cele prevăzute la alin. (6);
- f) prin revocare.

(6) Calitatea de membru în Comitetul de reglementare este incompatibilă cu exercitarea oricărui activități cu caracter comercial în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale și cu exercitarea de funcții publice, cu excepția celei didactice din învățământul superior, în condițiile legii.

(7) Comitetul de reglementare al ANRE este asistat de un consiliu consultativ format din 11 membri, numiți prin decizie a primului-ministru, la propunerea președintelui ANRE, din care:

- a) 2 membri din partea direcției de specialitate din ministerul de resort;
- b) 2 membri din partea asociațiilor patronale din domeniul energiei și gazelor naturale;
- c) 2 membri din partea organizațiilor sindicale ale salariaților din domeniul energiei și gazelor naturale;
- d) un membru din partea asociațiilor din administrația publică locală;
- e) 2 membri din partea organizațiilor profesionale;
- f) 2 membri din partea asociațiilor consumatorilor de energie electrică și gaze naturale.

(8) Consiliul consultativ asigură armonizarea intereselor operatorilor economici din sectorul gazelor naturale și al energiei electrice cu cele ale consumatorilor, evaluează impactul reglementărilor ANRE și face propuneri de îmbunătățire a acestora.

ART. 11 *** Abrogat

ART. 12 *** Abrogat

ART. 13

(1) Personalul ANRE este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu prevederile regulamentului propriu de organizare și funcționare, ale contractului colectiv de muncă la nivelul ANRE și ale legislației muncii.

(2) Salarizarea personalului ANRE și celelalte drepturi de personal, inclusiv drepturile bănești și cheltuielile de cazare, pentru perioada delegării și detașării în altă localitate în interesul serviciului, se stabilesc prin negociere în cadrul contractului colectiv de muncă la nivelul ANRE și al contractului individual de muncă.

ART. 14 *** Abrogat

ART. 15 *** Abrogat

ART. 16 *** Abrogat

CAP. 4

Prevederi generale privind producția, transportul, tranzitul, distribuția, înmagazinarea subterană și furnizarea gazelor naturale

ART. 17

Obligațiile comune ale titularilor de licențe din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic al acestora, sunt următoarele:

a) să întocmească, să prezinte spre verificare ANRE și să publice rapoarte contabile anuale, în conformitate cu legislația în vigoare; în sistemul de contabilitate internă a acestora se vor înține conturi separate pentru activitățile de înmagazinare, producție, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale, asemenea evidențelor contabile specifice corespunzătoare activităților respective realizate de operatorii din sector, în vederea evitării discriminării, subvenționării încrucișate și denaturării concurenței;

- b) să păstreze confidențialitatea informațiilor comerciale obținute de la terți;
- c) să furnizeze informații necesare pentru accesul eficient la sistem al celorlalți operatori licențiați și solicitanților/utilizatorilor din sectorul gazelor naturale;
- d) să dețin toate autorizațiile și licențele prevăzute de legislația în vigoare;
- e) să respecte condițiile de valabilitate asociate autorizațiilor și licențelor emise de ANRE;
- f) să avizeze proiectele și să urmărească execuția lucrărilor în sectorul gazelor naturale, în limitele drepturilor conferite prin licență;
- g) să ia toate măsurile necesare în vederea trecerii la măsurarea cantităților de gaze naturale în unități de energie, astfel încât, de la data de 1 iulie 2008, facturarea cantităților de gaze naturale să se facă în baza energiei obținute de acestea;
- h) să pună la dispoziție ANRE copii de pe toate contractele de import și, la cerere, contractele de tranzit al gazelor naturale, după caz;
- i) să solicite ANRE, pentru fiecare perioadă de reglementare pentru care se stabilesc tarife și preuri reglementate, avizarea programelor de investiții, în vederea recunoașterii costurilor și încadrării acestora în tarifele sau preurile aprobate; solicitarea avizului se realizează cu cel puțin 60 de zile anterior termenului de depunere a fundamentelor pentru tarifele sau preurile reglementate.

ART. 18

Producătorul de gaze naturale este persoana juridică titulară de acord petrolier, de autorizație pentru înființarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție, după caz, de autorizație de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție și titular de licență de furnizare, în condițiile prezentei legi, care are ca specific activitatea de producție a gazelor naturale.

ART. 19

Obligațiile principale ale producătorului de gaze naturale sunt:

- a) să asigure operarea, întreținerea, reabilitarea și modernizarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente extracției, tratării, comprimării și măsurării gazelor naturale în condiții de siguranță, eficiență și protecție a mediului;
- b) să asigure accesul furnizorilor și al consumatorilor eligibili la conductele din amonte în condiții nediscriminatorii, conform reglementărilor specifice.

ART. 20

Principalele drepturi ale producătorului de gaze naturale sunt:

- a) să elaboreze norme tehnice specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;
- b) să comercializeze gazele naturale rezultate ca urmare a procesului de extracție;
- c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte

situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a consumatorilor;

d) să refuze accesul terților la conductele din amonte, conform prevederilor [art. 64](#).

ART. 21

(1) Activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes național.

(2) Lucrările de realizare, reabilitare, re tehnologizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport de gaze naturale sunt lucrări de utilitate publică.

ART. 22

În vederea asigurării independenței operatorului de transport, se aplică următoarele criterii minime:

a) persoanele care asigură conducerea operatorului de transport nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale în care răspund, direct sau indirect, de coordonarea furnizării gazelor naturale;

b) operatorul de transport trebuie să aibă drepturi efective de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea rețelei de transport;

c) operatorul de transport stabilește un program de măsuri, astfel încât să existe garanția că practicile discriminatorii sunt excluse, și asigură condițiile monitorizării acestuia.

ART. 23

(1) Punctele de delimitare ale SNT/sistemelor de transport sunt de la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând producătorilor sau operatorilor sistemelor de înmagazinare, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine, până la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând operatorului de transport, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine.

(2) SNT face parte din proprietatea publică a statului, fiind de importanță strategică.

ART. 24

Operatorul de transport nu se va angaja, în mod direct sau indirect, în operațiuni de exploatare, extracție, distribuție și furnizare a gazelor naturale la consumatori, inclusiv prin deținerea de acțiuni sau pachete de acțiuni ori printr-un contract de administrare în care sunt implicate persoanele juridice care desfășoară astfel de activități.

ART. 25

Operatorul SNT are obligația de a asigura:

- a) operarea SNT și asigurarea echilibrului fizic al acestuia, respectiv programarea, dispunerii și funcționarea SNT în condiții de siguranță;
- b) întreținerea, reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea SNT în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului;
- c) realizarea, întreținerea și dezvoltarea unui sistem informatic de monitorizare, comandă și achiziție de date, care să permită monitorizarea și conducerea operativă a funcționării SNT al gazelor naturale;
- d) accesul terților la SNT, conform unor reglementări specifice, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;
- e) elaborarea și aplicarea regimurilor optime de transport și de livrare pentru cantitățile de gaze naturale notificate de producători, furnizori, operatori de înmagazinare și/sau consumatori, pentru o anumită perioadă, conform contractelor încheiate;
- f) elaborarea și actualizarea acordurilor tehnice de exploatare în zona de graniță, în cazul în care furnizorul este un exportator sau un beneficiar de tranzit de gaze naturale pe teritoriul României;
- g) întocmirea și urmărirea bilanșului de gaze naturale intrate în sistem și, respectiv, ieșite din sistem;
- h) elaborarea Programului de dezvoltare propriu privind SNT - pentru obiectivele care nu au fost precizate prin acordul de concesiune -, în concordanță cu nivelul actual al consumului și având în vedere dezvoltarea de noi zone de consum și evoluția celor existente, în condiții de eficiență economică și de siguranță în exploatare;
- i) de înerea în depozitele subterane a cantităților necesare asigurării permanente a echilibrului fizic al SNT, în condițiile unor reglementări specifice emise de ANRE;
- j) nivelul de odorizare a gazelor naturale corespunzător reglementărilor în vigoare.

ART. 26

Operatorul SNT are, în principal, următoarele drepturi:

- a) să perceapă tarife nediscriminatorii, corespunzătoare serviciilor prestate, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului în caz de neplată, conform reglementărilor ANRE aplicabile;
- b) prin derogare de la prevederile [art. 24](#), să comercializeze cantitățile proprii de gaze naturale primite ca plată pentru serviciile de tranzit;
- c) să refuze accesul terților la SNT, în condițiile prevăzute la [art. 64](#);
- d) să întrerupă sau să limiteze transportul gazelor naturale în condițiile în care sunt periclitată siguranța și integritatea sistemului de transport, conform reglementărilor specifice;

e) să întrerup funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrurilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a consumatorilor;

f) să elaboreze norme tehnice specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;

g) să elaboreze reglementări obiective, transparente și nediscriminatorii pentru echilibrarea sistemului de transport al gazelor naturale, inclusiv propuneri pentru fundamentarea tarifelor care trebuie plătite de utilizatorii de sistem în cazul dezechilibrului energetic, și să le supună spre aprobare ANRE;

h) să stocheze gaze naturale în SNT, în condițiile unor reglementări specifice emise de ANRE;

i) prin derogare de la prevederile [art. 2](#) alin. (1) din Legea nr. 219/1998*) privind regimul concesiunilor, să folosească, cu acordul autorității publice locale, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică locală ocupate de obiectivele SNT, precum și pe cele utilizate pentru lucrurile de execuție, exploatare, întreținere și reparații;

j) prin exceptare de la prevederile [art. 24](#), să efectueze operațiuni comerciale de cumpărare-vânzare a gazelor naturale, în condițiile stabilite și în limitele aprobate de ANRE, strict în vederea asigurării echilibrului fizic și meninerii în parametri operaționali a SNT; evidențele contabile privind astfel de operațiuni vor fi înscrise distinct de cele privind activitatea de transport.

*) [Legea nr. 219/1998](#) a fost abrogată. A se vedea [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006](#).

ART. 26¹

Obligațiile și drepturile prevăzute la [art. 25](#) și [26](#) se aplică tuturor operatorilor de transport pentru sistemele de transport pe care le operează.

ART. 27

Tranzitul de gaze naturale constă în transportul prin SNT și/sau prin conducte magistrale dedicate acestui scop peste teritoriul României, cu sau fără transbordare, al gazelor naturale provenite din alt stat și destinate unui stat terț.

ART. 28

Tranzitul de gaze naturale se efectuează pe baze juridice și comerciale, cu respectarea legislației în vigoare și a acordurilor internaționale la care România este parte.

ART. 29

Activitatea de tranzit al gazelor naturale prin conductele existente este asigurată de către operatorul SNT, care poate realiza inclusiv lucruri de dezvoltare a capacităților de tranzit.

ART. 30

(1) Operatorul SNT va asigura, în limitele capacităților disponibile, accesul terților la SNT în scopul tranzitului gazelor naturale provenite dintr-un alt stat și destinate unui stat terț.

(2) Accesul terților la SNT în scopul tranzitului gazelor naturale se realizează conform reglementărilor specifice emise de ANRE.

(3) Contractele viitoare de tranzit și orice alocare de capacități prin aceste contracte se vor realiza cu respectarea dreptului de acces la rețeaua terților, în conformitate cu reglementări specifice elaborate de ANRE.

ART. 31

Delimitarea sistemelor de distribuție de cele de transport/producție și de cele ale consumatorilor se face de la robinetul aflat la ieșirea din stația de reglarea surșare-predare a transportatorului/producerului sau a altui distribuitor până la ieșirea din stațiile/posturile de reglare/surșare sau, după caz, la ieșirea din robinetul de branșament la consumatori.

ART. 32

Activitatea de distribuție a gazelor naturale constituie serviciu public de interes național.

ART. 33

(1) Serviciul public de distribuție a gazelor naturale se concesionează conform prevederilor legale în vigoare pentru una sau mai multe zone delimitate - unități administrativ-teritoriale (municipiu, oraș, comună).

(1[^]1) Pentru consumatorul sau consumatorii de gaze naturale care se află în alte zone decât cele prevăzute la alin. (1), concedentul va stabili prin ordin emis de ministrul de resort condițiile alimentării cu gaze naturale a acestora.

(2) Concedentul serviciului de distribuție, în condiții justificate, poate decide organizarea licitației de concesionare a serviciului de distribuție a gazelor naturale pentru una sau mai multe localități aferente unei unități administrativ-teritoriale, din cadrul creșă, pentru cel puțin o localitate, serviciul de distribuție a fost deja concesionat.

(3) Participanții la licitația de concesionare a serviciului de distribuție a gazelor naturale trebuie să dețin licență provizorie în sectorul gazelor naturale emisă de ANRE.

ART. 34

În vederea asigurării independenței operatorului de distribuție, se aplică următoarele criterii minime:

a) persoanele care asigură conducerea operatorului de distribuție nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale în care răspund, direct sau indirect, de coordonarea producției și furnizării gazelor naturale;

b) operatorul de distribuție trebuie să aibă drepturi efective de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea rețelei de distribuție;

c) operatorul de distribuție stabilește un program de măsuri, astfel încât să existe garanția că practicile discriminatorii sunt excluse, și asigură condițiile monitorizării acestuia.

ART. 35

Distribuitorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:

a) să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfășurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare și execuție a sistemelor de alimentare cu gaze naturale, iar operarea urmând a se desfășura în baza licenței de distribuție;

b) să asigure nivelul de odorizare a gazelor naturale corespunzător reglementărilor în vigoare, în baza contractelor de prestări de servicii încheiate cu operatorul SNT, și, acolo unde este cazul, prin odorizare suplimentară în stațiile de reglare de sector;

c) să realizeze interconectări cu alte sisteme, după caz, și să asigure capacitatea sistemului de distribuție pe termen lung;

d) să asigure accesul terților la sistemele de distribuție, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de distribuție, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE;

e) să întocmească și să urmărească bilanșul de gaze naturale intrate și ieșite din sistemul propriu;

f) să evite subvenția încrucișată între categoriile de consumatori cu privire la repartizarea costurilor pentru rezervarea capacității de distribuție;

g) să preia pentru o perioadă determinată, la solicitarea și conform reglementărilor ANRE, operarea unui sistem de distribuție al cărui operator inițial a fost sancționat cu retragerea licenței de distribuție;

h) să asigure echilibrul permanent al sistemului operat;

i) să asigure condițiile de securitate în alimentarea cu gaze naturale.

ART. 36

Distribuitorul de gaze naturale are, în principal, următoarele drepturi:

a) să desfășoare activități comerciale legate de serviciul de distribuție a gazelor naturale;

b) să încaseze contravaloarea tarifelor corespunzătoare serviciilor prestate, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului în caz de neplată, conform reglementărilor ANRE aplicabile;

c) prin derogare de la prevederile [art. 2](#) alin. (1) din Legea nr. 219/1998*), să folosească, cu acordul autorității publice locale, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică locală ocupate de obiectivele sistemului de distribuție, precum și pe cele utilizate pentru realizarea lucrărilor de execuție, operare, întreținere și reparații, în condițiile legii;

d) să întrerupă funcționarea obiectivelor sistemului de distribuție și alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor pentru timpul strict necesar executării lucrărilor de întreținere și reparații, precum și în alte situații prevăzute

de prezenta lege sau în caz de for major , cu anunarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a consumatorilor;

e) să aibă acces la instalațiile de utilizare ale consumatorului conform contractelor și, ori de câte ori este necesar intervenția, potrivit legii;

f) să sisteze alimentarea cu gaze naturale a aparatelor de utilizare care nu respectă prevederile legislației în vigoare;

g) să stocheze gaze naturale în sistemele de distribuție, în condițiile unor reglementări specifice emise de ANRE;

h) să refuze accesul la sistemul de distribuție în condițiile prevăzute la [art. 64](#);

i) să elaboreze norme tehnice specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE.

**) [Legea nr. 219/1998](#) a fost abrogată . A se vedea [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006](#).*

ART. 37

Gazele naturale se înmagazinează în scopul:

a) asigurării securității în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor;

b) armonizării variațiilor consumului sezonier, zilnic și orar cu sursele de gaze disponibile;

c) asigurării permanente a echilibrului fizic al SNT;

d) realizării serviciului public obligatoriu;

e) asigurării consumului propriu de către consumatorii eligibili;

f) realizării altor activități comerciale.

ART. 38

Operatorul de înmagazinare are, în principal, următoarele obligații:

a) operarea, întreținerea, reabilitarea și modernizarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente depozitelor de înmagazinare, în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului;

b) asigurarea accesului terților la depozitele de înmagazinare, în condiții nediscriminatorii, conform reglementărilor specifice emise de ANRE.

ART. 39

Operatorul depozitului de înmagazinare are, în principal, următoarele drepturi:

a) să încaseze tariful aferent prestării serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului în caz de neplătire, conform reglementărilor ANRE;

b) să elaboreze norme tehnice specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;

c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a consumatorilor;

d) să refuze în mod justificat accesul terților la depozitele de înmagazinare.

ART. 40

Furnizorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:

a) să desfășoare activitatea de comercializare a gazelor naturale pe bază de contracte comerciale, cu precizarea că pentru piața reglementată contractele se încheie cu respectarea prevederilor contractelor-cadru;

b) să respecte standardele de performanță pentru serviciul de furnizare;

c) să asigure, în baza contractelor-cadru de furnizare a gazelor naturale pentru piața reglementată, furnizarea gazelor naturale pentru consumatorii captivi situați în zonele pentru care furnizorul deține licență de distribuție a gazelor naturale;

d) să asigure continuitatea și siguranța în furnizarea gazelor naturale contractate.

ART. 41

Furnizorul de gaze naturale are, în principal, următoarele drepturi:

a) să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate, conform contractelor încheiate cu consumatorii eligibili, operatorii de sistem și/sau cu alți furnizori;

b) să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate în regim reglementat, conform prețurilor stabilite de ANRE și prevederilor contractelor-cadru;

c) să limiteze și/sau să sisteze furnizarea gazelor naturale la consumatori/operatorii de sistem și/sau alți furnizori, în condițiile specificate în contracte.

ART. 42

Consumatorul nu are dreptul să vândă gazele naturale achiziționate, acestea fiind utilizate pentru consumul propriu.

CAP. 5

Autorizații și licențe

ART. 43

În vederea înființării, funcționării și/sau modificării unor capacități de producție, transport, înmagazinare/stocare, tranzit și distribuție a gazelor naturale, precum și pentru a desfășura activități de furnizare, transport, înmagazinare/stocare, tranzit și distribuție în sectorul gazelor naturale, persoanele juridice române sau străine au obligația de înținerii de autorizații și/sau de licențe emise de ANRE în baza unui regulament specific.

ART. 44

Sunt supuse regimului de autorizare în sectorul gazelor naturale:

a) instalațiile tehnologice de suprafață aferente activității de producție;

b) instalațiile tehnologice de suprafață aferente activității de înmagazinare/stocare;

c) capacitățile de transport;

d) capacitățile de tranzit;

e) capacitățile de dispecerizare;

f) capacitățile de distribuție.

ART. 45

Autorizațiile pentru obiectivele din sectorul gazelor naturale sunt:

a) de înființare;

b) de funcționare;

c) de modificare.

ART. 46

Tipurile de licențe sunt:

a) de furnizare;

b) de transport;

c) de înmagazinare;

d) de dispecerizare;

e) de distribuție;

f) de tranzit.

ART. 47

(1) ANRE poate refuza acordarea unei autorizații/licențe în următoarele cazuri:

a) neîndeplinirea de către solicitant a uneia dintre condițiile prevăzute în regulamentele specifice;

b) solicitantul se află în procedură de reorganizare judiciară sau de faliment;

c) solicitantului i-a fost retras de către ANRE o autorizație/licență în ultimii 5 ani;

d) pentru construirea și exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale într-o zonă delimitată pentru care a fost emisă autorizație/licență unui alt agent economic.

(2) Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații/licențe sunt obiective și nediscriminatorii și sunt aduse la cunoștință solicitantului, acesta putând acționa la instanța judecătorească de contencios administrativ, în condițiile legii.

ART. 48

(1) În cazul în care ANRE desemnează, pentru o perioadă determinată, un distribuitor spre a opera un sistem de distribuție a gazelor naturale, ca urmare a retragerii licenței de distribuție de la operatorul precedent, autorizația de funcționare va fi transferată noului distribuitor.

(2) Operatorul de distribuție care și-a retras licența de distribuție este obligat să pună la dispoziție noului operator registrele, înregistrările și informațiile aflate în posesia sa, necesare îndeplinirii neîntrerupte a obligațiilor ce decurg din prestarea serviciului de distribuție.

ART. 49

În vederea proiectării și execuției unor obiective/sisteme de producție, de înmagazinare/stocare, de transport, de distribuție și a instalațiilor de utilizare a

gazelor naturale, persoanele juridice au obligația de a deține autorizații emise de ANRE în baza unui regulament specific.

ART. 50

Obiectivele din sectorul gazelor naturale, precum și lucrările de modificare, modernizare sau extindere a acestora vor fi proiectate și executate de persoane juridice autorizate.

ART. 51

Persoanele juridice au obligația de a deține autorizațiile necesare în vederea proiectării și execuției pentru următoarele obiective din sectorul gazelor naturale:

a) instalații tehnologice de suprafață, stații de comprimare a gazelor naturale, conducte din amonte și racorduri aferente producției și/sau înmagazinării/stocării gazelor naturale;

b) *conducte de transport al gazelor naturale și stații de comprimare aferente sistemelor de transport/SNT;*

c) *racorduri de înaltă presiune și stații de reglare și măsurare aferente sistemelor de transport/SNT;*

d) sisteme de distribuție a gazelor naturale, executate din oțel și/sau din polietilenă ;

e) branșamente executate din oțel și/sau din polietilenă și stații și/sau posturi de reglare;

f) instalații de utilizare a gazelor naturale industriale și neindustriale.

ART. 52

Înainte de execuția lucrărilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, proiectele se verifică de către verificatori atestați conform reglementărilor în vigoare și se avizează de către operatorii licențiați care urmează să exploateze obiectivele din sectorul gazelor naturale.

ART. 53

În vederea proiectării, execuției și/sau exploatarei unor obiective/sisteme de producție, de înmagazinare/stocare, de transport, de distribuție și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, persoanele fizice au obligația de a deține calitatea de instalator autorizat, acordată de ANRE în baza unui regulament specific.

ART. 54

Criteriile și procedurile privind acordarea autorizațiilor/licențelor sunt obiective și nediscriminatorii și se fac publice de către ANRE.

ART. 55

Motivul pentru care se refuză acordarea unei autorizații/licențe sunt aduse la cunoștință solicitantului.

CAP. 6

Atestarea în sectorul gazelor naturale

ART. 56

Echipamentele, instalațiile, aparatele, produsele și procedeele utilizate în sectorul gazelor naturale trebuie atestate tehnic în baza unei metodologii elaborate de ANRE și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

ART. 57

Proiectele obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale (producție, înmagazinare/stocare, transport și/sau distribuție) vor fi verificate de către persoane fizice atestate, conform reglementărilor în vigoare, care dețin calitatea de verificatori de proiecte.

ART. 58

Verificarea proiectelor de către personalul atestat conform reglementărilor în vigoare nu poate fi extinsă și la proiectele a căror verificare este reglementată prin legi speciale.

ART. 59

Verificatorii de proiecte atestați răspund în mod solidar cu proiectanții pentru asigurarea prin proiect a tuturor cerințelor tehnice și de calitate prevăzute de legislația în vigoare, în vederea realizării și exploatarea în condiții de siguranță a obiectivului proiectat, precum și pentru eventualele modificări ale proiectului pe durata execuției.

ART. 60

(1) Avizarea proiectelor se face, după caz, de către operatorul licențiat pentru înmagazinarea, transportul, distribuția gazelor naturale sau de către titularul licenței de furnizare care exploatează infrastructura din câmpurile de producție, care va exploata obiectivele prevăzute în proiecte.

(2) Proiectele pentru obiective noi din sectorul gazelor naturale, acolo unde nu există operator licențiat, se avizează, în condiții contractuale, de către orice titular de licență specific exploatarea obiectivului.

CAP. 7

Acces și refuz de acces

ART. 61

Accesul terților la conductele din amonte, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și la sistemele de distribuție a gazelor naturale se realizează în regim reglementat.

ART. 62

Accesul la SNT, la sistemele de distribuție și la conductele din amonte are două componente: racordarea la sistem și utilizarea acestuia.

ART. 63

Racordarea se realizează pe bază de tarif, plătit de solicitant, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE.

ART. 64

Refuzul accesului terților la conductele din amonte, la depozitele de înmagazinare, la SNT și la sistemele de distribuție a gazelor naturale se poate face în următoarele situații:

- a) capacitatea este insuficientă;
- b) nu există obiective/conducte proprii componente ale sistemelor la care urmează să fie realizată conectarea;
- c) accesul la sistem împiedică îndeplinirea obligațiilor de serviciu public și siguranța în exploatare;
- d) aparatele de utilizare solicitate nu se încadrează în cerințele minime privind siguranța în funcționare și protecția mediului, prevăzute de legislația în vigoare;
- e) accesul la sistem poate conduce la serioase dificultăți economice și/sau financiare în ceea ce privește activitatea reglementată în cauză, pentru titularul de licență/autorizație cărui se solicită accesul;
- f) calitatea gazelor naturale care urmează să fie introduse în sisteme și/sau în depozite nu corespunde cerințelor impuse de reglementările în vigoare;
- g) neîndeplinirea obligației de plată a contravalorii serviciilor prestate de operatorul de sistem, corespunzător clauzelor contractuale.

ART. 65

(1) Operatorul licențiat care refuză accesul din lipsă de capacitate sau din lipsa obiectivelor/conductelor proprii componente ale sistemelor la care urmează să fie realizată racordarea este obligat să finanțeze lucrările necesare, dacă acestea sunt economic justificate, pentru a acorda accesul solicitanților.

(2) *În cazul în care realizarea obiectivelor/conductelor precizate la alin. (1) nu este economic justificată pentru operatorul licențiat, solicitantul va participa în cot -parte, în colaborare cu acesta, la finanțarea obiectivelor/conductelor, sub condiția încheierii unui contract prin care consimte preluarea în patrimoniul operatorului licențiat a obiectivelor/conductelor din momentul punerii în funcțiune a acestora.*

(3) *Evaluarea condițiilor tehnice și economice privind asigurarea accesului solicitanților la sistem, în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2), se determină în baza unui studiu de fezabilitate pe care operatorul licențiat are obligația de a-l realiza cu respectarea următoarelor termene:*

a) 30 de zile de la data emiterii refuzului accesului, în cazul solicitării accesului la sistemele de distribuție a gazelor naturale;

b) 60 de zile de la data emiterii refuzului accesului, în cazul solicitării accesului la Sistemul Național de Transport al gazelor naturale sau la conductele din amonte.

(4) *La expirarea termenelor prevăzute la alin. (3) rezultatele studiului vor fi comunicate solicitanților, cu titlu gratuit.*

(5) *Operatorul licențiat are obligația de a realiza lucrările respective în termen de un an de la finalizarea studiului, dacă realizarea*

obiectivelor/conductelor este economic justificat , în condițiile prevăzute la alin. (1).

(6) În caz contrar, exclusiv în situația prevăzută la alin. (2), operatorul licențiat este obligat să realizeze obiectivele/sistemele în termenul prevăzută la alin. (5).

(7) Lucrările necesare privind accesul la SNT al sistemelor de distribuție realizate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu respectarea prevederilor legale, vor fi incluse în Programul de dezvoltare al SNT.

ART. 66

Pentru soluționarea divergențelor, în cazul refuzului nejustificat de acces, ANRE va emite o hotărâre în termen de 60 de zile de la primirea reclamației.

ART. 67

În îndeplinirea prevederilor [art. 66](#) se constituie în cadrul ANRE Comisia de soluționare a refuzului de acces la sistemele de transport, distribuție, înmagazinare subterană și la conductele din amonte; organizarea și funcționarea comisiei se vor face în baza unor reglementări specifice emise de ANRE.

ART. 68

Hotărârea comisiei prevăzută la [art. 67](#) are caracter definitiv, putând fi atacată , în termenul prevăzută de lege, la Curtea de Apel București.

ART. 69

Gradul de deschidere a pieței gazelor naturale se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

CAP. 7¹

Noua infrastructură

ART. 69¹

(1) Noile infrastructuri majore pentru gaze naturale, respectiv interconectările dintre statele membre, instalațiile GNL și instalațiile de depozitare, pot fi scutite, la cerere, de prevederile legislației în vigoare, referitoare la accesul terților la sistemele de transport, distribuție, depozitare și la conductele din amonte, precum și de metodologiile de tarifare, în următoarele condiții:

a) investiția trebuie să întreprindă concurență în furnizarea de gaze naturale și să sporească siguranța furnizării;

b) nivelul de risc legat de investiție este de a se așeză încât investiția să nu se realizeze decât dacă se acordă o scutire;

c) infrastructura trebuie să fie în proprietatea unei persoane juridice care este separată cel puțin în privința formei sale juridice de operatorii de sistem în ale căror sisteme se va construi infrastructura;

d) se percep tarife pentru utilizatorii infrastructurii respective;

e) scutirea nu influențează negativ concurența, funcționarea eficientă a pieei interne a gazelor naturale sau funcționarea eficientă a sistemului reglementat la care este conectată infrastructura.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și creșterilor semnificative de capacitate a infrastructurilor existente, precum și modificărilor a acestor infrastructuri care permit dezvoltarea unor noi surse de furnizare de gaze naturale.

ART. 69²

ANRE hotărâște asupra scutirilor prevăzute la [art. 69¹](#), adoptând o decizie motivată corespunzător. Decizia ANRE se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 69³

Scutirea poate acoperi în întregime sau parțial noua infrastructură, infrastructura existentă cu capacitate semnificativ mică sau modificarea infrastructurii existente.

ART. 69⁴

La luarea deciziei de acordare a unei scutiri se ia în considerare, după caz, necesitatea de a impune condiții referitoare la durata scutirii și accesul nediscriminator la conducta de interconectare.

ART. 69⁵

La luarea deciziei privind condițiile prevăzute la [art. 69⁴](#) se vor avea în vedere, în principal, durata contractelor, capacitatea suplimentară ce va fi construită sau modificarea capacității existente, orizontul de timp al proiectului și condițiile naționale.

ART. 69⁶

La acordarea unei scutiri, ANRE poate decide asupra regulilor și mecanismelor pentru gestionarea și alocarea capacității, în cazul în care acestea nu împiedică punerea în aplicare a contractelor pe termen lung.

ART. 69⁷

În cazul unei conduite de interconectare, orice decizie de scutire se ia după consultări cu celelalte state membre sau, după caz, cu autoritățile de reglementare.

ART. 69⁸

Decizia de scutire se comunică fără întârziere de ANRE Comisiei Europene, împreună cu toate informațiile relevante.

ART. 69⁹

Informațiile prevăzute la [art. 69⁸](#) trebuie să cuprindă, în principal:

a) motivele detaliate pe baza cărora autoritatea de reglementare sau statul membru a acordat scutirea, inclusiv informațiile financiare care justifică necesitatea scutirii;

b) analiza efectuată în privința efectului asupra concurenței și funcționării eficiente a pieei interne a gazelor naturale rezultând din acordarea scutirii;

c) motivele pentru perioada de timp și partea din capacitatea totală a infrastructurii gazelor naturale respective pentru care s-a acordat scutirea;

d) în cazul în care scutirea se referă la o conductă de interconectare, rezultatul consultării cu statele membre respective sau cu autoritățile de reglementare;

e) contribuția infrastructurii la diversificarea furnizării de gaze naturale.

CAP. 8

Magistrale directe

ART. 70

În vederea asigurării necesarului de gaze naturale, consumatorii eligibili pot solicita ANRE aprobarea pentru construirea unei magistrale directe.

ART. 71

(1) La cererea consumatorului eligibil, în caz de refuz justificat privind accesul la sistem, ANRE emite autorizații și licențe în condițiile legii.

(2) Magistrala directă construită de consumatorul eligibil pe cheltuielile proprii se află în proprietatea acestuia.

ART. 72

(1) Criteriile transparente și nediscriminatorii pentru acordarea autorizațiilor de înființare, de funcționare, precum și a autorizației de operare a magistralei directe se elaborează de ANRE.

(2) Construcția magistralei directe se realizează în condiții de eficiență și doar în cazul în care nu afectează tarifele pentru restul utilizatorilor.

CAP. 9

Obligațiile ce decurg din prestarea serviciului public

ART. 73

Titularii de licențe de înmagazinare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale au următoarele obligații privind serviciul public:

a) asigurarea securității și continuității în furnizare, conform prevederilor legale în vigoare;

b) realizarea serviciului în condiții de eficiență energetică și de protecție a mediului;

c) respectarea prevederilor impuse de standardele de performanță specifice;

d) asigurarea accesului terților la sisteme, în condițiile prevăzute la [art. 61](#) - 63.

CAP. 10

Prevederi generale privind gazul petrolier lichefiat (GPL), gazul natural comprimat pentru vehicule (GNCV) și gazul natural lichefiat (GNL)

ART. 74

Reglementările tehnice și comerciale cu privire la stocarea, distribuția și utilizarea GPL sunt elaborate de ANRE cu consultarea persoanelor juridice interesate.

ART. 75

(1) Reglementările tehnice și comerciale privind tratarea și comprimarea gazelor naturale pentru producerea GNCV, precum și cele privind stocarea acestora în recipientele din stațiile de umplere sunt elaborate de ANRE cu consultarea agenților economici interesați.

(2) În scopul realizării cadrului general de reglementare pentru producerea, stocarea, livrarea și utilizarea GNCV, ANRE, în colaborare cu Inspectoratul de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicată și Registrul Auto Român, elaborează Codul tehnic al GNCV.

ART. 76

Cadrul general de reglementare privind GNL este elaborat de ANRE prin Codul tehnic al GNL.

ART. 77

Agenții economici și/sau persoanele fizice care doresc să desfășoare activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul GNL, GNCV (tratare, comprimare și stocare în recipientele din stațiile de umplere), GPL (producere, stocare și distribuție) trebuie să dețin autorizații/licențe emise de ANRE în baza unor regulamente specifice.

ART. 78

Desfășurarea de către agenții economici a activităților comerciale în legătură cu GNL, GNCV și GPL se realizează în baza licențelor emise de ANRE conform regulamentelor specifice.

CAP. 11

Concesionarea și regimul drepturilor asupra proprietății altuia

ART. 79

Bunurile proprietate publică aferente obiectivelor/sistemelor de transport și înmagazinare a gazelor naturale, precum și serviciile de transport, de înmagazinare și de distribuție a gazelor naturale fac obiectul concesionării către persoane juridice române sau străine, în condițiile legii.

ART. 80

(1) Concesionarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale este exclusivă cu privire la zonele delimitate pentru care s-a acordat, dacă nu există consumatori de natura celor prevăzuți la art. 33 alin. (1).

(2) Persoanele juridice participante la licitațiile de concesionare a serviciului de distribuție a gazelor naturale trebuie să dețin licența provizorie emisă de ANRE privind desfășurarea activității care face obiectul concesionării.

(3) După adjudecarea concesiunii, în vederea desfășurării activității, concesionarul va solicita autorizațiile/licențele specifice prevăzute de legislația în vigoare.

ART. 81

Concesionarul serviciului de distribuție a gazelor naturale trebuie să asigure urmărirea executării lucrărilor prevăzute în contractul de concesiune, fie prin personal propriu, în cazul în care este titular de licență de distribuție, fie pe baze contractuale, cu un alt operator licențiat pentru altă zonă delimitată.

ART. 82

(1) Concesionarul poate renunța la contract dacă îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

- a) comunică în scris concedentului și ANRE intenția sa de renunțare;
- b) pune la dispoziție concedentului întreaga documentație privind activitatea desfășurată până la data renunțării, precum și rezultatele acesteia;
- c) achită concedentului redevența datorată până la momentul încetării concesiunii.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) concesionarul are obligația de a asigura continuitatea serviciului pe o perioadă determinată, dar nu mai mult de 90 de zile, stabilită de ANRE.

(3) După îndeplinirea de către titular a condițiilor prevăzute la alin. (1) și (2), concedentul emite decizia de încuviințare a renunțării, care va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

(4) Titularul va rămâne responsabil de cei interesați atât pentru toate pagubele cauzate prin exploatarea și prin lucrările efectuate până la data renunțării, cât și pentru cele rezultate din relațiile comerciale specifice activității care a fost obiectul concesiunii, inclusiv pentru cele constatate după emiterea deciziei de încuviințare a renunțării.

ART. 83

(1) Dreptul de concesiune poate fi retras de concedent în situațiile în care titularul:

- a) nu efectuează volumul de lucrări în termenele prevăzute în contract;
- b) nu respectă clauzele esențiale definite ca atare de către părțile din contract, care includ obligatoriu clauzele privind plata redevențelor și protecția mediului.

(2) Decizia de retragere a concesiunii emisă de concedent poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la instanța de contencios administrativ competent. Decizia rămasă definitivă va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

ART. 84

(1) Concesiunea încetează prin retragerea autorizației de funcționare și/sau a licenței, precum și în condițiile [Legii nr. 219/1998*](#) și ale [Legii petrolului nr. 238/2004](#), după caz.

(2) Licența corelativă concesiunii se retrage de ANRE în condițiile încetării contractului de concesiune.

(3) La încetarea din orice motiv a contractului de concesiune, bunurile aferente serviciului de distribuție, aflate în proprietatea concesionarului, pot fi preluate, în tot sau în parte, de către concedent sau de către un alt concesionar, cu acordul concedentului, în schimbul plății unei compensații egale cu valoarea neamortizată a acestor bunuri, valoare reglementată, considerată la fundamentarea tarifelor.

*) Legea nr. 219/1998 a fost abrogată. A se vedea Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006.

ART. 85

(1) Pentru realizarea serviciului de transport sau de distribuție, în cazul utilizării bunurilor proprietate a terților care au fost puse în funcțiune până la data intrării în vigoare a prezentei legi, concesionarul are următoarele drepturi:

- a) să folosească aceste bunuri prin efectul legii;
- b) fără a se aduce atingere dreptului prevăzut la lit. a), condițiile de exercitare a acestuia sunt cele prevăzute în procesul-verbal de recepție tehnică și/sau în contract;
- c) să includă costurile aferente lucrărilor de exploatare, întreținere, reparații și modernizări și altele, efectuate pentru bunuri, la fundamentarea tarifului pentru serviciul prestat, în condițiile reglementărilor ANRE specifice;
- d) la solicitarea și cu acordul proprietarului, să preia aceste bunuri în patrimoniul său cu titlu gratuit;
- e) să dezvolte sistemul;
- f) să utilizeze întreaga capacitate a bunului;
- g) să asigure accesul unor noi solicitanți, cu respectarea uneia dintre următoarele condiții:
 1. prezentarea acceptului proprietarului;
 2. prezentarea acordului solicitantului de acces privind deșpaguirea proprietarului; acordul solicitantului se prezumă atunci când acesta consimte în scris, printr-un act autentic, să îl despăgubească pe proprietar pentru partea ce îi revine din investiția făcută;
- h) să solicite proprietarului bunului documente tehnico-economice care să facă dovada calității materialelor și lucrărilor efectuate, precum și a valorii investiției;
- i) să înlocuiască bunurile în scopul modernizării sau mării capacității sistemului; concesionarul este proprietarul bunurilor astfel înlocuite.

(2) Corelativ cu drepturile prevăzute la alin. (1), operatorii sistemelor de transport/distribuție se obligă:

- a) să finanțeze, la expirarea duratei de funcționare, investițiile aferente înlocuirii bunurilor;
- b) să opereze și să întrețină bunurile pentru funcționarea în condiții de siguranță a sistemului.

(3) În vederea asigurării continuității în furnizarea și a securității serviciilor publice de interes național de transport/distribuție a gazelor naturale, pentru bunurile proprietate a terților, scopul inițial pentru care au fost construite nu poate fi modificat de către aceștia.

ART. 86

Asupra terenurilor și altor bunuri proprietate publică sau proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice, precum și asupra activităților desfășurate de persoane fizice sau juridice în vecinătatea capacităților, concesionarii din sectorul gazelor naturale beneficiază, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de realizare, reabilitare, re tehnologizare, respectiv de exploatare și de întreținere a capacităților respective, de următoarele drepturi:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare în vederea realizării, reabilitării sau re tehnologizării capacității;

b) dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității prin efectuarea reviziilor, reparațiilor și intervențiilor necesare;

c) dreptul de servitute legală de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea de rețele, conducte, linii sau de alte echipamente aferente capacității și pentru accesul la locul de amplasare a acestora;

d) dreptul de a obține restrângerea sau încetarea unor activități care ar putea pune în pericol persoane și bunuri;

e) dreptul de acces la utilitățile publice.

ART. 87

În exercitarea dreptului de uz pentru executarea lucrărilor necesare în vederea realizării, reabilitării sau re tehnologizării capacităților, concesionarul poate:

a) să depoziteze pe terenurile proprietate privată, în măsura strict necesară, materiale, echipamente, utilaje și instalații;

b) să desfășoare culturi sau plantații ori alte amenajări existente ori numai săle restrâng, în măsura strict necesară, pentru executarea lucrărilor, în condițiile legii;

c) să extragă materiale, să capteze apă, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe de atelier;

e) să oprească ori să restrângă activități ale proprietarului, în măsura strict necesară, pentru executarea lucrărilor pentru capacitatea respectivă.

ART. 88

Dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității se întinde pe toată durata de funcționare a capacității, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este necesar pentru asigurarea funcționării normale a capacității. În exercitarea acestui drept concesionarul poate:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalații pentru întreținere, revizii, reparații și intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a capacității;

- b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;
- c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activitățile ale proprietarului, în măsura și pe durata strict necesară, în vederea executării operațiunilor de întreținere, reparații, revizii sau intervenții pentru asigurarea funcționării normale a capacității.

ART. 89

Servitutea legală de trecere subterană, de suprafață sau aeriană cuprinde dreptul la instalare de rețele, de conducte, linii, stâlpi și de alte echipamente aferente capacității, precum și accesul la locul de amplasare a acestora pentru intervenții, întreținere, reparații, revizii, modificări și exploatare, conform prevederilor legale în vigoare.

ART. 90

(1) Drepturile de uz și de servitute legală, prevăzute la [art. 86](#), asupra terenurilor și altor bunuri proprietate publică sau proprietate privată a persoanelor fizice ori juridice au ca obiect utilitatea publică, au caracter legal și se exercită pe toată durata de viață a capacității respective sau temporar, cu ocazia rețehnologizării unei capacități în funcțiune, reparației, reviziei, lucrărilor de intervenție în caz de avarie.

(2) Exercițarea drepturilor de uz și servitute asupra proprietăților afectate de capacitățile din domeniul gazelor naturale se realizează cu titlu gratuit pe toată durata existenței acestora. Dacă, cu ocazia intervențiilor pentru rețehnologizare, reparații, revizii, avarii, se produc pagube proprietarilor din vecinătatea capacităților din domeniul gazelor naturale, concesionarii au obligația să plătească despăgubiri în condițiile legii.

ART. 91

(1) Despăgubirile se vor stabili avându-se în vedere următoarele criterii:

- a) suprafața de teren afectată cu ocazia lucrărilor;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și plantațiilor afectate, comunicate de organisme abilitate, precum și amenajările afectate de lucrări;
- c) valoarea de circulație a bunurilor imobile afectate.

(2) Cuantumul despăgubirii se stabilește prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu se înțeleg, prin hotărârea judecătorească.

ART. 92

Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de executare a lucrărilor de realizare, reabilitare, rețehnologizare a capacităților, precum și a operațiunilor de revizie, întreținere sau de reparație la capacitatea în funcțiune, concesionarul are dreptul de a obține restrângerea sau sistarea, în măsura necesară și pe durata lucrărilor sau a operațiunilor menționate, a activităților desfășurate în vecinătatea de alte persoane.

ART. 93

Dreptul de acces la utilitățile publice trebuie exercitat de concesionar cu bună-credință în mod rezonabil, fără a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilități publice.

ART. 94

Pentru consecințele secundare cauzate sau care pot fi produse prin realizarea, reabilitarea sau re tehnologizarea, respectiv prin funcționarea unor capacități de transport și distribuție și altele asemenea, concesionarul poate contracta cu persoanele interesate, în calitate de beneficiar, furnizarea sau prestarea de servicii corespunzătoare, în condițiile legii.

ART. 95

Pentru protecția funcționării normale a capacităților și a accesoriilor acestora din sectorul gazelor naturale, ANRE instituie, prin norme tehnice, zone de protecție și de siguranță a acestora.

CAP. 12

Interdicții

ART. 96

Pentru protecția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se interzice următoarele:

a) să realizeze construcții de orice fel în zona de siguranță a conductelor de gaze naturale; în cazul în care, în mod excepțional, este necesar ca pe terenul pe care este amplasat rețeaua de alimentare cu gaze naturale să se execute o construcție, beneficiarul acesteia și/sau proprietarul va/vor suporta toate cheltuielile de modificare a traseului rețelei, în următoarele condiții:

1. obținerea acordurilor proprietarilor sau ale deținătorilor legali ai terenului de pe traseul unde urmează să fie plasată noua conductă, precum și a avizelor autorităților competente și a autorizației de construire;

2. includerea în patrimoniul operatorului licențiat a obiectivelor rezultate în urma modificării.

b) să efectueze săpături sau lucrări de orice fel sub ori peste conductele de gaze naturale ori în zona de protecție a acestora, fără avizul prealabil al operatorului de sistem;

c) să depoziteze materiale pe căile de acces la conducte și în zona de protecție a acestora;

d) să intervină în orice mod asupra conductelor, echipamentelor și instalațiilor de gaze naturale.

ART. 97

În vederea exploatarea în condiții de siguranță a SNT, se interzice, cu excepția cazului de forță majoră, întreruperea alimentării cu energie electrică, a legăturilor telefonice sau de radiocomunicații și a transportului feroviar.

CAP. 13

Pre-uri și tarife

ART. 98

(1) Sistemul de pre-uri și tarife la gaze naturale este conceput astfel încât să faciliteze:

a) apropierea de valoarea de piață a combustibililor alternativi, promovarea competiției pe piața gazelor naturale, diversificarea surselor de alimentare cu gaze naturale și mărirea siguranței furnizării;

b) recuperarea costurilor efectuate în mod prudent, aferente activităților reglementate și activităților subsecvente acestora, asigurarea unei rate rezonabile a rentabilității pentru capitalul investit în activitățile reglementate, stimularea dezvoltării capacităților de producție, transport, înmagazinare și distribuție a gazelor naturale, atragerea investițiilor străine și transferul de tehnologie;

c) economisirea de energie la consumatorii finali;

d) descoperirea de noi resurse și dezvoltarea rezervelor de gaze naturale;

e) îmbunătățirea calității gazelor naturale și a serviciilor prestate la consumatori.

(2) Principiile care stau la baza elaborării reglementărilor privind sistemele de pre-uri și tarife pentru activitățile reglementate sunt următoarele:

a) *stimularea utilizării eficiente a gazelor naturale, asigurarea calității serviciilor, asigurarea puterii calorice a gazelor naturale, promovarea concurenței pe piața gazelor naturale și protecția intereselor consumatorilor;*

b) eliminarea subvențiilor încrucișate și/sau a diferențierilor nejustificate între tipurile de consumatori sau după tipul de utilizare a gazelor naturale;

c) prevenirea speculațiilor și a comportamentelor speculative pe piața gazelor naturale;

d) încurajarea trecerii cererii din perioada de vârf de consum în perioadele de consum redus.

(3) Sunt interzise:

a) orice practici care utilizează sistemele de pre-uri și tarife ca instrumente de protecție socială și/sau pentru subvenționarea directă ori indirectă a consumatorilor;

b) recuperarea costurilor corespunzătoare serviciului asigurat pentru o anumită categorie de consumatori prin pre-urile și/sau tarifele practicate altor categorii de consumatori;

c) limitarea sau diminuarea pre-urilor și a tarifelor pe considerente de politic social sau antiinflaționist; asigurarea de către stat a unui anumit nivel de protecție socială pentru unele categorii de consumatori se va realiza prin acordarea de subvenții sau de ajutoare directe acestora, în condițiile legii.

(4) Sistemul de pre-uri și tarife conduce la realizarea unei piețe moderne și competitive a gazelor naturale.

ART. 99

(1) Preurile și tarifele reglementate în sectorul gazelor naturale se aprobă prin ordin al președintelui ANRE, care va conține inclusiv data intrării în vigoare a acestora.

(2) Ordinul prevăzut la alin. (1) se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 100

(1) Piața internă a gazelor naturale este formată din:

a) segmentul concurențial, care cuprinde comercializarea gazelor naturale între furnizori și între furnizori și consumatorii eligibili. În segmentul concurențial preurile se formează liber, pe baza cererii și a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale;

b) segmentul reglementat, care cuprinde activitățile cu caracter de monopol natural și furnizarea la preț reglementat și în baza contractelor-cadru. În segmentul reglementat al pieței, sistemele de prețuri și tarife se stabilesc de ANRE pe baza metodologiilor proprii elaborate în acest sens.

(2) Activitățile aferente segmentului reglementat cuprind:

a) furnizarea gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru către consumatori;

b) administrarea contractelor comerciale și de echilibrare contractuală a pieței interne;

c) transportul gazelor naturale;

d) înmagazinarea subterană a gazelor naturale;

e) distribuția gazelor naturale;

f) tranzitul gazelor naturale, cu excepția tranzitului desfășurat prin conducte magistrale dedicate; tranzitul prin conductele magistrale dedicate se supune regimului stabilit prin acordurile internaționale în baza cărora acestea au fost realizate;

g) activitățile subsecvente care sunt necesare și decurg din activitățile menționate la lit. a) - f).

(3) Pe măsura dezvoltării pieței interne și/sau a integrării în piețele internaționale, ANRE are obligația de a decide deschiderea treptată, în tot sau în parte, a activităților reglementate către concurență.

(4) Consumatorii eligibili au dreptul să negocieze direct contracte de vânzare-cumpărare cu furnizorii licențiați.

(5) Pentru acoperirea necesarului de gaze naturale, toți consumatorii au dreptul de a fi alimentați cu gaze naturale în aceeași structură internă/importărilor surselor. Pentru piața reglementată, asigurarea, în această structură, a cantităților de gaze naturale se realizează de către furnizorii licențiați, aceștia având acces nediscriminatoriu la sursele interne de gaze naturale.

(6) Prevederile alin. (5) se aplică până la convergența prețului gazelor naturale din producția internă cu cel al gazelor naturale din import.

ART. 101

(1) Persoanele juridice din sectorul gazelor naturale, care practic activit i reglementate conform [art. 100](#) alin. (2), sunt obligate s asigure separarea contabil , conform normelor legale i reglement rilor ANRE.

(2) Persoanele juridice din sectorul gazelor naturale, care practic activit i reglementate conform [art. 100](#) alin. (2), sunt obligate s asigure separarea legal , func ional i organizatoric a acestora. Separarea legal nu implic modificarea controlului asupra întreprinderii integ rate pe vertical .

(3) Fac excep ie de la prevederile alin. (1) i (2) persoanele juridice care desf oar activit i de distribu ie i care deserve sc un num r de cel mult 100.000 de consumatori. Acestea au obliga ia separ rii, în contabilitatea intern , a fiec reia dintre activit ile reglementate, astfel încât s permit reflectarea exact a veniturilor i costurilor aferente fiec rei activit i, în scopul evit rii discrimin rii i subven iilor încruci ate, precum i pentru încurajarea competi iei. În acela i scop, acestea vor ine contabilitatea separat , ca pentru o societate comercial independent , în cazul în care de in activit i în afara sectorului de gaze naturale. Contabilitatea intern va include balan a de pl i i contul de profit i pierdere pentru fiecare activitate.

CAP. 14

Infrac iuni i contraven ii

ART. 102

Înc lcarea prevederilor prezentei legi atrage, dup caz, r spunderea administrativ , contraven ional , penal sau civil .

ART. 103

Sustragerea de gaze naturale constituie infrac iunea de furt i se pedepse te conform prevederilor [Codului penal](#).

ART. 104

Deteriorarea, modificarea f r drept sau blocarea func ion rii echipamentului de m surare a consumului de gaze naturale furnizate constituie infrac iune i se pedepse te cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

ART. 105

Deteriorarea, modificarea f r drept a componentelor obiectivelor de produc ie, înmagazinare, transport i distribu ie a gazelor naturale constituie infrac iune i se pedepse te cu închisoare de la un an la 10 ani.

ART. 106

Executarea sau folosirea de instala ii clandestine în scopul racord rii directe la sistemul de alimentare cu gaze naturale sau pentru ocolirea echipamentelor de m surare constituie infrac iune i se pedeps e te cu închisoare de la un an la 5 ani.

ART. 107

În cazurile în care infracțiunile prevăzute la [art. 103](#) - 106 sunt săvârșite de un salariat al unui titular de licență, limita maximă specială a pedepsei se majorează cu un an.

ART. 108

Tentativa la infracțiunile prevăzute la [art. 103](#) - 106 se pedepsește.

ART. 109

Constituie contravenții la normele privind desfășurarea activităților în sectorul gazelor naturale următoarele fapte:

1. proiectarea, avizarea, execuția, recepția, punerea în funcțiune și/sau exploatarea de lucrări noi, modificări, extinderi sau revizii ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale de către persoane fizice sau juridice neautorizate;

2. proiectarea și/sau executarea de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale fără obținerea acordurilor, aprobărilor, avizelor și autorizațiilor necesare;

3. *proiectarea, executarea, recepția și/sau punerea în funcțiune de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu încălcarea reglementărilor tehnice emise în domeniu;*

4. *executarea de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu încălcarea prevederilor [art. 65](#), [80](#) și [81](#);*

5. executarea de lucrări noi la obiectivele din sectorul gazelor naturale, excluzând instalațiile de utilizare de orice fel, fără urmărirea acestora de către un operator licențiat și/sau fără verificarea documentației tehnice de execuție de către un verificator atestat conform prevederilor legale;

6. executarea sau modificarea instalațiilor de utilizare a gazelor naturale fără avizarea documentației tehnice de execuție de către operatorul licențiat;

7. utilizarea de echipamente, instalații, aparate, produse și produse neconforme cu reglementările tehnice în vigoare;

8. utilizarea de echipamente, instalații și aparate care nu au efectuat verificarea tehnică în termen;

9. avizarea proiectelor de execuție ale căror soluții tehnice nu se încadrează în prevederile și reglementările tehnice din sectorul gazelor naturale;

10. derularea de către investitor și/sau beneficiar a oricărui contract ce are ca obiect executarea de lucrări de construcții-montaj pentru înființări și/sau modificări ale unor capacități din sectorul gazelor naturale, fără obținerea autorizației de înființare și/sau a autorizației de modificare, a acordurilor și avizelor necesare;

11. neîndeplinirea și/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate pentru autorizațiile obținute conform [art. 49](#);

12. neîndeplinirea și/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate pentru autorizațiile/licențele obținute conform [art. 43](#) - 46;

13. racordarea la obiectivele din sectorul gazelor naturale fără acordul scris al operatorului licențiat;

14. nerespectarea prevederilor contractelor -cadru emise de c tre ANRE;
15. nerespectarea prevederilor standardelor de performan din sectorul gazelor naturale;
16. folosirea unor practici menite s influen eze formarea liber a pre urilor pe pia a gazelor naturale;
17. sistarea nejustificat a aliment rii consumatorului;
18. execu ia, exploatarea i manevrarea necorespunz toare a unor instala ii i echipamente, cu înc lcare a condi iilor tehnice de securitate i care pot d una persoanelor fizice, propriet ii i/sau mediului;
19. refuzul nejustificat al accesului la conductele din amonte, sistemul de transport, sistemele de alimentare i la depozitele de înmagazinare a gazelor naturale al solicitan ilor interni sau externi;
20. revânzarea gazelor naturale de c tre consumatori;
21. refuzul de a permite verific rile i inspec iile prev zute prin reglement ri sau dispuse, dup caz, de ANRE, precum i obstruc ionarea efectului acestora;
22. nefurnizarea sau furnizarea incomplet ori eronat a datelor i informa iilor solicitate de ANRE i nerealizarea m surilor dispuse de aceasta;
23. proiectarea i/sau execu ia de lucr ri pentru alt agent economic decât cel pentru care instalatorul autorizat a pus la dispozi ie legitima ia proprie în vederea autoriz rii de c tre ANRE a acestuia conform regulamentului specific;
24. neasigurarea stocului minim în depozitele de înmagazinare subteran a gazelor naturale i nerezervarea capacit ii minime pe ntru transportator;
25. întârzierea nejustificat în realimentarea consumatorilor dup întrerupere;
26. nerespectarea normelor privind zonele de protec ie i siguran , stabilite conform legii;
27. nerespectarea reglement rilor privind pre urile i tarifele;
28. emiterea acordurilor i avizelor privind accesul la sistemele de produc ie, transport, înmagazinare i alimentare cu gaze naturale, f r respectarea prevederilor legale;
29. nerespectarea prevederilor acordurilor i avizelor privind accesul la conductele din amonte, la sistemele de transport, de înmagazinare/stocare i de alimentare cu gaze naturale;
30. nerespectarea dispozi iilor privind separarea legal a activit ilor reglementate în sectorul gazelor naturale;
31. executarea f r acordul operatorului licen iat a oric rei opera ii sau interven ii, de orice natur , la conductele, aparatele, instala iile de m surare i accesoriile aferente obiectivelor/sistemelor de produc ie, înmagazinare/stocare, transport, tranzit i la sistemele de alimentare cu gaze naturale;
32. neurm rirea lucr rilor de construc ii -montaj i neîntocmirea documentelor specifice de c tre operatorul care le -a avizat;
33. punerea în func iune de c tre instalatorul autorizat a obiectivelor din sectorul gazelor naturale care nu au fost avizate, recep ionate i pentru care nu s-a ob inut autoriza ie de func ionare;

34. racordarea de către instalatorul autorizat de noi puncte de consum de gaze naturale la instalațiile existente și punerea în funcțiune a acestora fără aprobarea operatorului licențiat;

35. semnarea documentațiilor definitive de către un instalator autorizat pentru lucrări pe care acesta nu le execută sau nu le supraveghează direct;

36. nerespectarea prevederilor [art. 101](#) alin. (1).

37. desfășurarea oricăror activități comerciale și/sau prestări de servicii fără a deține licența necesară, emisă conform prevederilor prezentei legi și reglementărilor elaborate în temeiul acesteia;

38. nerespectarea prevederilor [art. 17](#) lit. g).

ART. 110

(1) Contravențiile prevăzute la [art. 109](#), în cazul în care au fost săvârșite de către persoane fizice, se sancționează după cum urmează :

a) cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, cele de la pct. 2, 9, 20, 21, 22, 25, 28, 29 și 32;

b) cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei, cele de la pct. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 10 și 23;

c) cu amendă de la 4.000 lei la 10.000 lei, cele de la pct. 13, 18, 19, 26, 31, 33, 34 și 35.

(2) Contravențiile prevăzute la [art. 109](#), în cazul în care au fost săvârșite de către persoane juridice, se sancționează după cum urmează :

a) cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei, cele de la pct. 8 și 11;

b) cu amendă de la 6.000 lei la 12.000 lei, cele de la pct. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 21 și 29;

c) cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei, cele de la pct. 7, 14, 20, 22, 28 și 32;

d) cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei, cele de la pct. 9, 10, 13, 15, 17, 18, 25, 26, 31 și 36;

e) cu amendă de la 50.000 lei la 80.000 lei, cele de la pct. 12, 16, 19 și 37;

f) cu amendă de 100.000 lei, cele de la pct. 24, 27, 30 și 38.

(3) Pentru contravențiile prevăzute la pct. 12, 16, 19, 24, 27, 30, 37 și 38 ale [art. 109](#), săvârșite în mod repetat de către persoane juridice, autoritatea de reglementare poate aplica o amendă de 5% din cifra de afaceri a persoanei contraveniente, realizat în anul financiar anterior sancționării faptei.

ART. 111

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele împuternicite în acest scop de către președintele ANRE.

ART. 112

Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal de constatare și sancționare ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la [art. 110](#), agentul constatator fiind când menționează despre această posibilitate în procesul-verbal.

ART. 113

Bunurile destinate, folosite sau rezultate din contravenții, prevăzute în prezenta lege, inclusiv sumele de bani din bnci, sunt supuse confiscării în condițiile legii.

ART. 114

Actualizarea limitelor amenzilor prevăzute la [art. 110](#) se va face prin hotărârea Guvernului.

ART. 115

Contravențiilor prevăzute la [art. 109](#) le sunt aplicabile dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobat cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

ART. 116

Sumele provenite din amenzi se virează la bugetul de stat și la ANRE, în cotele stabilite de [Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#), cu modificările și completările ulterioare.

ART. 117

(1) În vederea constatării contravențiilor, agenții constatatori au acces, în condițiile legii, la obiectivele de producție, la sistemele din sectorul gazelor naturale, inclusiv la instalațiile și echipamentele aferente acestora, precum și la instalațiile de utilizare a gazelor naturale.

(2) Proprietarii instalațiilor de utilizare sau cei care le exploatează sunt obligați să pună la dispoziție agenților constatatori documente, date și/sau informații relevante.

(3) Organele de poliție, precum și celelalte organe cu atribuții în domeniu sunt obligate să acorde sprijin, la cerere, agenților constatatori.

CAP. 15

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 118

Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 119

(1) Dispozițiile [art. 8](#) lit. j), ale [art. 22](#) și [34](#) se aplică începând cu data de 1 iulie 2007.

(2) Dispozițiile [art. 101](#) alin. (2) intră în vigoare pentru toți operatorii începând cu data de 1 iulie 2007, iar pentru operatorul SNT, începând cu data de 1 ianuarie 2007.

(3) Dispozițiile [cap. VII¹](#) intră în vigoare de la data aderării României la Uniunea Europeană .

ART. 120

(1) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 41/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale (ANRGN), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 31 ianuarie 2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 791/2001, cu modificările ulterioare, Ordonanța Guvernului nr. 60/2000 privind reglementarea activităților din sectorul gazelor naturale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 46 din 31 ianuarie 2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 463/2001, precum și orice alte dispoziții contrare.

(2) *Prezenta lege reglementează sectorul și piața gazelor naturale și se completează cu prevederile Legii energiei electrice nr. 13/2007, care reglementează sectorul și piața energiei electrice.*